

Förslag till bevarandeplan för
Natura 2000-området

Öreälven

Länsstyrelsen
Västerbotten

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393-2026

Fastställd av Länsstyrelsen: 2026-XX-XX

Namn och områdeskod: Öreälven, SE0810434

Kommuner: Bjurholm, Lycksele, Nordmaling, Storuman, Umeå, Vilhelmina, Åsele

Skyddsstatus: Särskilt bevarandeområde (SAC)

Övrigt skydd: Skyddad mot vattenkraftsutbyggnad enligt 4 kap 6 § miljöbalken.

Ägandeförhållanden: Privata och staten

Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten

Berörda samebyar: Vilhelmina norra, Vapsten

Area: 9 927,6 ha

Titel: Förslag till bevarandeplan för Natura 2000-området Öreälven

Utgiven av: Länsstyrelsen Västerbotten 2026

Text: Länsstyrelsen Västerbotten

Omslag: Överst: Nipa. Nedan t.v. strandsandjägare, t.h. sedimentation på strandäng.

Foton: Länsstyrelsen Västerbotten

Adress: Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå

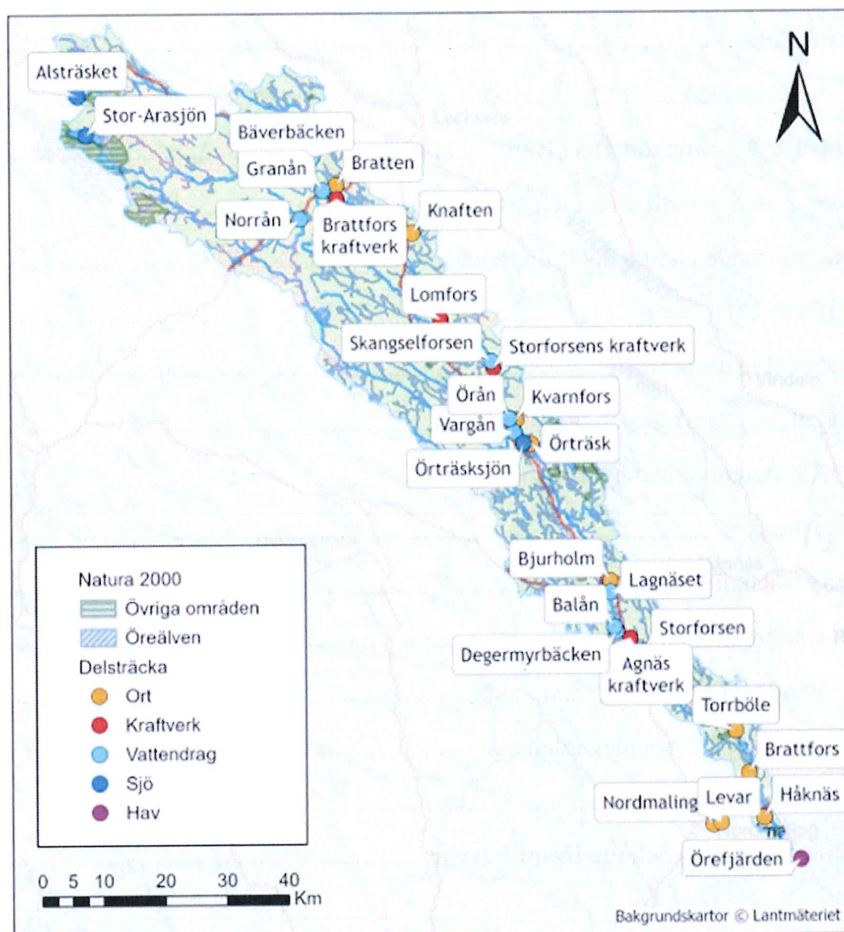
Telefon: 010-225 40 00

E-post: vasterbotten@lansstyrelsen.se

Hemsida: www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

Diarienummer: 393 - 2026

Översiktskarta

Öreälven

Områdeskod: SE0810434

Kommuner: Bjurholm, Lycksele, Nordmaling, Storuman, Umeå, Vilhelmina, Åsele

Area: 9 927,6 ha

Natura 2000-området Öreälven inom Öreälvens avrinningsområde.

Länsstyrelsen
Västerbotten

För mer information se kartverktygen Skyddad Natur (Naturvårdsverket) och WebbGIS (Länsstyrelsen Västerbottens län).

Innehållsförteckning

Natura 2000	1
Bevarandeplan.....	1
Natura 2000-området Öreälven	2
Uttekade livsmiljötyper och arter	2
Angränsande Natura 2000-områden	3
Miljökvalitetsnorm.....	3
Beskrivning av området	5
Öreälvens karaktär och landskap	5
Flödesdynamik och hydrologi.....	6
Älvsträckor.....	6
Växt- och djurliv	8
Påverkan.....	8
Bevarandesyfte	10
Prioriterade bevarandevärden	10
Prioriterade åtgärder.....	11
Beskrivning av utpekade livsmiljötyper	12
Sjöar	12
Vattendrag.....	15
Beskrivning av utpekade arter.....	18
Flodpärlmussla (Margaritifera margaritifera)	18
Bredkantad dykare (Dytiscus latissimus).....	19
Lax (Salmo salar).....	19
Stensimpa (Cottus gobio).....	21
Utter (Lutra lutra).....	21
Ävjepilört (Persicaria foliosa).....	22
Hotbild och påverkan	23
Bevarandeåtgärder	27
Skyddsformer.....	27
Skötsel- och restaureringsåtgärder	28

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Bilagor	29
Referenser	31
Webbsidor	31
Publikationer och rapporter.....	32
Bilaga 1.....	1
Andra skyddsvärda arter	1
Bilaga 2.....	1
Bevarandemål med fördjupade beskrivningar för Öreälven	1

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller livsmiljötyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi cirka 4 000 Natura 2000-områden varav cirka 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns livsmiljötyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-områden är att bidra till att de för området utpekade livsmiljötyperna och arterna har en gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU. Gynnsam bevarandestatus beskriver det tillstånd avseende utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter som ska uppnås för att en art eller livsmiljötyp ska kunna finnas kvar på lång sikt. Mer information om vad Natura 2000 innebär finns på länsstyrelsernas hemsida.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade livsmiljötyperna och arterna, deras bevarandetillstånd i det specifika området samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap. 28 – 29 §§. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Natura 2000-området Öreälven

Utpekade livsmiljötyper och arter

Art- och habitatdirektivet syftar till att säkra bevarandet av naturligt förekommande livsmiljöer samt den vilda floran och faunan inom EU. I Natura 2000-området Öreälven omfattas alla vattendragssträckor och ett flertal sjöar av art- och habitatdirektivet. Rinnande vatten i älvens huvudfåra klassificeras som Större vattendrag (3210). Rinnande vatten i biflöden utgör till övervägande del Mindre vattendrag (3260). Näringsfattiga slättsjöar (3110) förekommer i områden med mäktiga lager av sandiga jordarter. Den absolut vanligaste livsmiljötypen bland sjöar i området är Myrsjöar (3160) som dominerar bland mindre sjöar i barrskogslandskapet. Diken, kanaler, omledda eller mycket kraftigt påverkade vattendragssträckor omfattas normalt inte av de livsmiljötyper som tas upp i art- och habitatdirektivet.

I tabell 1 och 2 nedan redovisas de livsmiljötyper och arter som pekats ut inom Natura 2000-området Öreälven och som ska bevaras enligt art- och habitatdirektivet. De utpekade livsmiljötyperna är inte karterade i detalj och arealerna utgör därför uppskattningar. Ytterligare skyddsvärda arter beskrivs i bilaga 1.

Tabell 1. Utpekade livsmiljötyper inom Natura 2000-området Öreälven

Livsmiljötyp	Kod	Uppskattad areal (hektar)
Näringsfattiga slättsjöar	3110	100
Myrsjöar	3160	700
Större vattendrag	3210	1200
Mindre vattendrag	3260	800

Datum
2026-01-20Diarienummer
393–2026**Tabell 2. Utpekade arter inom Natura 2000-området Öreälven**

Artnamn	Vetenskapligt namn
Flodpärlmussla	<i>Margaritifera margaritifera</i>
Bredkantad dykare	<i>Dytiscus latissimus</i>
Lax	<i>Salmo salar</i>
Stensimpa	<i>Cottus gobio</i>
Utter	<i>Lutra lutra</i>
Ävjepilört	<i>Persicaria foliosa</i>

Angränsande Natura 2000-områden

Det finns delar av vattensystemet som angränsar till eller överlappar med andra Natura 2000-områden (tabell 3), till exempel Hummelholm, som formellt sett inte ingår i Öreälvens Natura 2000-område. De angränsande Natura 2000-områdena kan antingen vara vattenanknutna områden som direkt berör älvsträckor, biflöden och sjöar i Öreälvens vattensystem, eller områden utpekade för andra naturtyper eller enligt fågeldirektivet och där vattensystemet berörs. Dessa angränsande Natura 2000-områden behandlas i separata bevarandeplaner.

Miljökvalitetsnorm

För Natura 2000-områden finns även andra styrande mål och riktlinjer. För verksamheter och åtgärder som kan påverka sjöar och vattendrag kan EU:s vattendirektiv och miljökvalitetsnormer enligt Förordning (2004:660) vara tillämpliga. Miljökvalitetsnormerna, tillsammans med bevarandemålen för Natura 2000-områden, utgör ett ramverk för kommunal planering samt myndigheters prövning och tillsyn. De är centrala inom vattenförvaltningen. Aktuella miljökvalitetskrav för ett område finns i Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Datum
2026-01-20Diarienummer
393–2026**Tabell 3. Angränsande Natura 2000-områden som berör Öreälvens vattensystem**

Område	Områdeskod	Skyddsstatus ¹
Hummelholm	SE0810008	SAC
Arasjö	SE0810360	SAC
Orrliden	SE0810463	SPA, SAC
Torsmyran	SE0810008	SAC
Långrumpskogen	SE0810007	SAC
Brånamyran	SE0810324	SAC
Degermyrbäcken	SE0810391	SAC
Brattfällan	SE0810403	SAC
Balberget	SE0810015	SAC
Åtmyrberget	SE0810015	SAC
Dyngstomberget	SE0810497	SAC
Alsberget	SE0810051	SPA/SAC
Gransjömyrarna	SE0810503	SPA/SAC

¹ SAC (Special Area of Conservation) = område av gemenskapsintresse som av regeringen med stöd av miljöbalken kap. 7 28§ förklarats som särskilt bevarandeområde;

SPA (Special Protection Area) = område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde.

Beskrivning av området

Öreälvens karaktär och landskap

Öreälven är ett av Sveriges bästa exempel på meandrande vattendrag. Älven är totalt 23,5 mil lång och sjöfattig. Den avvattnar ett 3000 km² stort område. Älven har sina källområden kring sjöarna Alträsket och Stor-Arasjön i det lågfjällsbetonade Stöttingfjällsområdet, som mot lägre nivåer övergår i vågig bergkullterräng. Högsta kustlinjen, den skiljelinje där allt land som ligger på lägre nivåer tidigare varit havs- eller sjöbotten, ligger 240 meter över havet i höjd med Knaften några mil uppströms Örträksjön. I detta område finns två mäktiga randdeltan, bildade under kustfasen, som är av mycket högt vetenskapligt värde. Älvsediment av olika slag dominerar i hela älv dalen. Sedimenten är grövre i älvens övre lopp och blir allt finare ju närmare kusten man kommer. Nerströms Örträksjön är dessa lager tjocka och älven är långa sträckor djupt nedskuren i sedimenten. I älvens nedersta lopp tar kustslätter med finsediment vid. Morän är den dominerande jordarten i avrinningsområdet och nordlig barrskog, taiga, med inslag av myrmarker breder ut sig i älvens omgivning. Från Örträksjön och nedströms är jordbruksmarker ett markant inslag närmast älven.

I Öreälvens källområde dominerar två älvfåror. Den större älvfåran Örån tar emot vattnet från Alträskområdet. Norrån, som avvattnar Stor-Arasjön, tillstöter sedan via Granån i höjd med byn Bratten, 15 km sydväst om Lycksele. Många mindre biflöden gör att Örån snabbt ökar i storlek ner till mynningen i Örträksjön. Här tillkommer även vattnet från Vargån. Efter Örträksjön vidtar egentliga Öreälven. Nerströms Bjurholm tillstöter Balån som också hör till de större biflödena. Öreälvens huvudfåra, från källflödena till mynningen i Örefjärden har en fallhöjd på omkring 500 meter. Största höjdskillnaderna finns från källsjöarna ner till Örträksjön som ligger 169 meter över havet.

Öreälvens lopp är variationsrik med höga fall, forsar och lugna, meandrande områden samt några sjöar. Åsar i dalbotten längs vissa sträckor styr älvfåran och delar ibland, som långsmala öar, upp den på längden. Meanderloppen i de finkorniga jordarna i älvens nedre partier är ovanligt välutbildade och utgör tillsammans ett av Sveriges fem förnämsta exempel på detta fenomen. Den relativt lätteroaderade marken har gjort att älven är djupt nergrävd och ett stort antal nipor, branta sluttningar, reser sig därigenom på båda sidor om älven. De sista kilometerna är relativt lugnflytande innan den mynnar i Örefjärden.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Flödesdynamik och hydrologi

En naturlig flödesdynamik med stora och regelbundna säsongsmässiga variationer i vattenföringen präglar älven. Den upprätthåller naturliga fysiska processer såsom erosion, transport och sedimentation av material vilket gör att älvfårans djup, struktur och substrat samt strömhastighet är omväxlande. Transporten av fint material är utmärkande och kan vara hög, särskilt under kraftiga flöden, i det finsedimentrika området nerströms högsta kustlinjen. Högvatten på tillbakagång avsätter därför påtagliga mängder sand och finare material på stränderna som på så sätt vitaliseras. Variationerna i vattenföring är betingade av årstidsväxlingarna som gör att nederbörden under vinterhalvåret samlas i form av snö och att älven blir istäckt på vintern. Huvudfårans låga andel av sjöar gör dessutom att dess förmåga att magasinera vatten är liten. Vattenståndsamplituden, skillnaden mellan låg- och högvatten, varierar därför mycket under året. Snösmältningen ger högvattenflöde när snön tinar, med början i april och maximum i maj. Efter flödestoppen sjunker vanligen vattennivån successivt och påverkas framförallt av regn som, om de är kraftiga, också ger snabba ökningar av flödet i älven. Vintertid, när nederbörden binds i snö och is, är vattenståndet som lägst. Medelvattenföringen i Öreälven är 39 m³/s, vid extrema flöden upp emot 238 m³/s och medellågvattenföringen är omkring 6 m³/s.

Älvsträckor

Norra älvsträckan

Från källområdet via högsta kustlinjen till Örträksjön

Efter sluttningen från Alstjärnen till Alsbergets fot flyter Öreälven i ett lugnt, slingrande lopp genom ett flackt myr- och barrskogslandskap ner till en knapp mil uppströms Brattforsen där fallhöjden åter ökar. Här passerar Örån även högsta kustlinjen. Större forsar längs denna sträcka är Skangselforsen och Storforsen. Åsformationer i dalbotten styr älven och delar stundom upp den, med långsmala öar, på längden i parallella fåror, eller bildar långa, skogsklädda uddar i älvfåran. Bitvis omger branta brinkar älven.

Nerströms Bredselfältet, ett randdelta bildat vid iskanten när kustlinjen låg som högst, börjar älven meandra. Allt eftersom älvfåran har eroderat i sedimenten och bytt riktning har den lämnat övergivna fåror, sjöar, avor, igenväxande korvsjöar (ogar) och hästskoformade myrar efter sig på dalbotten. Öreälvens största sjö är den sju kilometer långa och över 60 m djupa Örträksjön. Sediment som avsatts vid Öråns mynning i Örträksjön fyller successivt ut i sjöns nordvästande med utvidgade svämängar och inväxning av viden som följd. I Kvarnfors alldeles i närheten finns en raning, strandslätteräng, av mycket högt bevarandevärde. Strandängar finns också vid Mörtbäck. Örträskfältet vid Vargåns mynning i

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Örträsksjön är ett annat randdelta. Det erbjuder goda odlingsjordar och här börjar jordbruksmarkerna längs älven bli påtagliga inslag i landskapsbilden. Längs lugnflytande älvsträckor och vikar växer starr, gräs och örter i zoner kantade av viden längst upp mot skogsbrynet. Vattenväxter, till exempel vass, natearter och näckrosor, förekommer rikligt i vikarna.

Södra älvsträckan

Från Örträsksjön till kustslätten vid Levar

Nerströms Örträsksjön blir sedimentlagren allt tjockare och höga, branta nipur/brinkar omger älvfåran och landskapet blir mer dramatiskt. Skogsvegetationen i nipslutningarna har ett påtagligt inslag av lövträd. Niporna är ofta rikligt genomskurna av bäckfåror som bildat raviner med fuktiga skogsmiljöer gynnsamma för mer krävande arter. Sötgräs växer i en av dessa raviner på sin enda lokal i Västerbotten. Största biflödet längs denna sträcka är Balån som mynnar i meanderområdet uppströms Agnäs.

Mellan Bjurholm och Agnäs samt Hummelholm och Brattfors breddas dalbotten. Här är meandersträckorna särskilt välutvecklade och utgör illustrativa exempel på dessa landformer. Ett stort antal strandvallar, korvsjöar och övergivna fåror breder här ut sig över flodslätten. Sedimentplanen på olika nivåer har här fått ge plats för utbredda jordbruksmarker vilka bildar ett kulturhistoriskt värdefullt odlingslandskap med en uppenbar anknytning mellan naturmiljö och kulturtyp. Stenforsen, Storforsen och forsarna i Torrböle är störst bland forsarna längs denna älvsträcka. Från Hummelholm minskar dalsidorna successivt i höjd tills kustslätt tar över landskapet omkring en mil från älvens mynningsområde. I de finkorniga stränderna i nedre delarna av Öreälven finns den sällsynta skalbaggen strandsandjägare.

När det gäller växtligheten finns ett flertal karaktäristiska arter längs denna älvsträcka. Mandelpil växer på finsedimentstränder. På Lagnäset finns exempel på en hävdad, artrik löväng med örter som smörbollar, älvsallat, ormrot, stagg, norrlandsviol. Vid Hummelholm finns också delvis översvämmade lövängar med en rik flora. Liljekonvalj och tibast är andra arter som växer längs älvsträckan.

Öreälvens delta

Övergången från kustslätt till deltats mynning i Örefjärden

I Brattfors har älven bytt riktning. En övergiven älvfåra i ett nuvarande myrlandskap på kustslätten visar att älven en gång i tiden mynnat i havet i trakten av Levar. Numera mynnar Öreälven längre österut, i Örefjärden, och bildar ett mindre delta med sidofåror, avsnörda vikar, sandöar och lövskogsbevuxna dyner.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Öreälvens delta är en rastlokal för fåglar på väg till och från sina häckningsområden. En strandgrävbagge av arten *Augyles hispidulus* är funnen i en av deltats fåror, vilket är det nordligaste fyndet i landet. I mynningsområdet växer även en rik flora av vattenväxter med ett 30-tal arter inräknade.

Växt- och djurliv

Att de naturliga strukturer och processer som kännetecknar naturliga större vattendrag fungerar i Öreälven visar sig i form av de karaktäristiska arterna, lax, flodpärlmussla och utter med flera, som förekommer i älven och dess biflöden. Totalt finns minst ett 15-tal fiskarter dokumenterade i älven, både vandrande och stationära arter. Lax och havsöring vandrar från kusten fram till Örträksjön, en älvsträcka med flera viktiga reproduktionsområden för dessa arter. Det finns några svårforcerade passager i Laxforsen vid Torrböle, i Storforsen (nedströms Agnäs) och vid Agnäs kraftverk som partiellt försvårar uppvandringen. Även flodnejonöga vandrar upp i riklig mängd i älven. Stationär öring finns både i huvudfåran samt i ett flertal mindre biflöden till Öreälven och exempelvis gädda, harr, lake och stensimpa finns i stora delar av vattensystemet. Även havspopulationer av harr och sik leker i älven. Öreälven är ett populärt fiskevatten och utpekad som riksintressant för naturvård och friluftsliv.

Påverkan

En dryg fjärdedel av vattenförekomsterna i Öreälvens vattensystem uppnår minst god ekologisk status (enligt 2015-års bedömning). Resten av älven uppnår enbart måttlig ekologisk status. Det beror på att vattensystemet är påverkat av dels vattenkraftverk, dels påverkan från flottningsepoken i både huvudfåran och i biflöden. I biflöden kan vägtrummor vara ett problem för vandrande arter. Åtgärder för att minska effekterna av dessa verksamheter pågår.

I Öreälven finns fyra strömkraftverk för elproduktionen. Vid kraftverket i Agnäs, cirka 45 km uppströms älvens mynning, finns en damm som påverkar vattenståndet i dess närhet och även utgör ett vandringshinder. En fiskväg finns i själva kraftverksdammen. Fisken kan dock ha problem att hitta vägen förbi kraftverkets utlopp längre ner, för att kunna ta sig till fiskvägen. Det beror på att fisken först och främst söker sin väg upp i vattensystemet via det största flödet. I de fall flödet genom kraftverket är högre än flödet genom den naturliga fåran, som leder upp till fiskvägen, kan fisken få svårigheter att hitta vidare upp i systemet. En annan anledning är läckage i dammen där fiskvägen är placerad, vilket gör det svårt för fisken att lokalisera passagen. Det är inte känt i vilken omfattning fisk hindras att passera Agnäs kraftverk. En ökande reproduktion av laxungar på sträckan uppströms Agnäs visar dock på att lax passerar och leker ända upp till Örträsket. Inventeringar visar att det finns många lämpliga lekbottnar och uppväxtmiljöer uppströms Agnäs. Vid Storforsens kraftverk, i Örån knappt 10 km uppströms

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Örträksjön, leder en damm över vatten till kraftverket men Storforsen utgjorde redan innan dammens tillkomst ett naturligt vandringshinder för uppströms vandrande arter. Brattforsens kraftverk, närmare fyra mil ytterligare uppströms älven, är ett strömkraftverk där en del av älvens vatten avleds från forsen via en kanal till kraftverket. Själva Brattforsen utgör även den ett naturligt vandringshinder. Vid Lomfors finns ett kraftverk med ett vandringshinder, som i nuläget hindrar uppvandring i Vänjaurbäcken.

Timmerflottningspågick i Öreälven och flera av dess biflöden från 1835 fram till 1977. Detta har lett till omfattande påverkan på ekosystemets funktion genom att stora delar av älvfåran bland annat blev rensad, rätad och invallad och sidofåror och vikar avstängda. Resultaten av detta är ökad vattenhastighet, försämrade vattenhållande förmåga och förändrad sedimenttransport. Ett 40-tal flottningsdammar har dämt upp och reglerat vattenståndet längs vissa sträckor och utgör fortfarande hinder för vandrande arter att röra sig längs älven. Trots att flottningssepoken upphört finns det en hel del rester kvar från denna epok särskilt i älvens biflöden, bland annat i form av gamla ledarmar och dammar som avsevärt försämrar förbindelsen (konnektiviteten) mellan olika sträckor i vattensystemet. Även drygt 150 vägöverfarter utgör enligt inventeringar vandringshinder.

I direkt anslutning till stränderna längs bäckar och mindre vattendrag är buffertzonen mot avverkade skogsområden ofta smal och risken är stor att eroderat material, humus med mera läcker ut i vattnet. En otillräcklig buffertzon leder även till att vattnet blir uppvärmt och att det inte får ta emot tillräckligt med organiskt material.

Nerströms Örträksjön finns biflöden värdefulla för havsöringsreproduktionen. Bland dem kalkas fyra kontinuerligt eftersom försurningspåverkan (framför allt från nederbörd) är konstaterad. Öreälvens vattensystem i stort är inte påverkat av övergödning. Undersökning av fynd av metaller och mineral och en bearbetningskoncession är beviljad i anslutning till Örån och utsläpp från eventuella gruvor kan komma att påverka älven.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de livsmiljötyper och arter som omfattas av EU:s Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gott tillstånd för de livsmiljötyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Öreälven utgör Natura 2000-område eftersom hela älvsträckan och dess käll- och biflöden till övervägande del utgörs av naturliga vattensystem vars processer formar ett landskap med naturmiljöer som är ovanliga i europeiskt perspektiv. De prioriterade livsmiljötyperna i området - näringsfattiga slättsjöar, myrsjöar, större vattendrag och mindre vattendrag - har särskilt stora arealer av miljöer med hög representativitet och generellt ett gott bevarandetillstånd. Större och mindre vattendrag är mest framträdande där flera imponerande forsar omväxlande med strömmande sträckor och sel i huvudfåran förhöjer älvens värden. Ett flertal biflöden ingår som viktiga komponenter i vattensystemets funktion som helhet. Sjöarna finns främst i källområdena och i de mindre vattendragen och har en relativt liten utbredning i älvsystemet. Älven är en av Sveriges största skogsälvar och ett betydande exempel på en i sediment djupt nerskuren, meandrande skogsälv. Även det geologiska värdet är mycket högt och Öreälven ger en åskådlig bild av landskapets utveckling från postglacial tid till nutid.

Området är mycket värdefullt för att bevara den biologiska mångfalden som är knuten till fritt strömmande vattendrag i denna region. Särskilt prioriterad är den ursprungliga, sötvattenlekande populationen av lax för vilken Öreälven skapar goda förhållanden med lekbottnar och uppväxtområden som viktiga komponenter för artens överlevnad. Biflödena är dessutom av stor betydelse särskilt för den prioriterade arten flodpärlmussla samt för vandrande fiskar. Viktig för flodpärlmusslans reproduktion och spridning är också de storvuxna havsöringarna i älven. Utter utgör också ett prioriterat bevarandevärde i älven. De ovan nämnda särskilt viktiga livsmiljötyperna och arterna har nationellt och internationellt mycket betydelsefulla förekomster i området. Hela dalgången är viktig för rekreation i form av friluftsliv och fiske.

Sammantaget utgör det stora värdet för området just vattensystemet som helhet, inklusive alla livsmiljötyper och arter som alla utgör viktiga beståndsdelar för att upprätthålla områdets naturliga processer och biologiska mångfald. Det gör vattendraget till en representativ skogsälv för Västerbottens län och därigenom en viktig del av Natura 2000-nätverket.

Prioriterade åtgärder

Påverkan av tidigare gjorda flottledsåtgärder är omfattande i Öreälven och många åtgärder krävs. Högt prioriterade åtgärder är flottledsrestaurering som gör att Öreälvsystemet återfår en mer naturlig hydrologi och morfologi i de områden som skadats.

Åtgärder för att ta bort onaturliga vandringshinder för vattenlevande organismer är prioriterade. Särskilt lax måste ha goda möjligheter att vandra upp i Öreälven i en naturlig omfattning, men även andra arters vandring i vattendrag samt mellan sjöar och vattendrag kräver åtgärder.

Sträckor vars strand- och bottenmiljöer skadats under flottningsepoken behöver återställas. Särskilt prioriterade är åtgärder som gynnar flodpärlmussla och lax. Även restaurering som återställer omgivande svämplan, särskilt där det finns viktiga livsmiljötyper som svämängar (6450) eller svämlövskog (91E0). För dessa livsmiljötyper som förekommer i direkt anslutning till Öreälvens Natura 2000-område behövs också kompletterande åtgärder som hävd respektive att motverka igenväxning med gran.

Vägtrummor vid vägar som korsar vattendrag är viktiga att åtgärda när de är konstruerade på ett sådant sätt att de medför svårigheter för fisk att passera, eller att uttrar utsätts för en onödigt hög risk att dödas i trafiken. Särskild hänsyn bör här tas till svagsimmande fiskarter.

Hänsynen inom skogsbruket behöver förbättras. I synnerhet behöver tillräckligt breda och ekologiskt funktionella kantzoner sparas intill vattendrag och sjöar, för att bevara fungerande ekosystem och förhindra skadliga läckage till vattnet. Särskilt viktigt är hänsyn i områden som svämmas över av älven (svämplanet), och i synnerhet om det utgör svämlövskog (91E0). Skogsbruket har ett stort ansvar för detta. Även åtgärder som på sikt skapar mer död ved i och intill vattendragen är prioriterade. En prioriterad åtgärd med detta syfte är att inrätta ytterligare formellt skydd av de mest värdefulla biflödena.

Det är viktigt att uppnå och bevara livskraftiga populationer av de för området typiska och utpekade fiskarterna. En långsiktigt hållbar fiskeförvaltning är därför prioriterad.

Åtgärder krävs i diken som transporterar skadliga ämnen eller sediment till vattnet i Öreälvens vattensystem, i synnerhet i anslutning till lokaler för flodpärlmussla eller lekbottnar för lax och öring. Många av de minsta vattendragen i området är dikade. Återställning av mark- och våtmarkshydrologi är prioriterad i områden som är så påverkade av till exempel dikning att åtgärder krävs för att vattendrag ska återfå en mer naturlig vattenföring.

Kalkningsåtgärderna för att motverka försurningar bör fortgå så länge det behövs.

Beskrivning av utpekade livsmiljötyper

Nedan följer beskrivningar av de livsmiljötyper som är utpekade för Natura 2000-området Öreälven enligt art- och habitatdirektivet.

Sjöar

Näringsfattiga slättsjöar (3110)

Näringsfattiga, djupa sjöar med klart vatten och grunda, grusiga eller sandiga stränder med mer eller mindre rik vegetation av kortskottsväxter som notblomster, braxengräs och liknande. Sjötypen förekommer i anslutning till väl-dränerade isälvsediment. Ett exempel på denna sjötyp i Öreälvens vattensystem är Angsjön som avvattnas till Balån. Livsmiljötypen är inte fullständigt karterad och arealen (uppskattningsvis 100 hektar) är osäker.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet bedöms vara gynnsamt för livsmiljötypen. De näringsfattiga slättsjöarna är generellt lite påverkade utan särskilda problem med övergödning eller försurning och den ekologiska statusen är hög. Det finns inga uppgifter om att de typiska arterna är negativt påverkade. Den här typen av sjöar behöver dock uppmärksammas mer.

Bevarandemål

Arealerna näringsfattiga slättsjöar, 100 ha, ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs.

Livsmiljötypen ska ha god funktion avseende *vattenföring och geomorfologi* och bland annat:

- ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar styrda av nederbörd och avsmältning, och gynna en naturlig ishyvling av stränder,
- ha en låg grad av onaturlig fysisk påverkan avseende botten- och strandmiljöer och hysa naturliga materialflöden av olikstora sediment som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,
- vara i huvudsak fria från negativ påverkan, till exempel grumling och försurning, orsakad av dikning eller bristande kantzoner i skogs- och jordbruk,

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- vattenvägarna till och från sjöar ska vara fria från vandringshinder som förhindrar naturlig spridning av utpekade och typiska fiskarter samt andra vattenorganismer. Detta är nödvändigt för att arterna ska kunna upprätthålla en fungerande populationsdynamik och för att bibehålla balansen i ekosystemen.

Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god att livsbetingelserna är gynnsamma för ekosystemen i vatten och på svämplan. Negativ påverkan genom onaturlig grumling, onaturlig förurning, övergödning och antropogena miljögifter ska minimeras.

Avseende *vegetationen* ska vegetationstyperna i sjöarnas närmaste omgivning och på svämplan och bottnar bevaras i sådan utsträckning att:

- de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen,
- de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedom och utbredning, särskilt avseende kortskottsvegetation.

De *typiska arterna* bland fiskar som öring, harr och hornsimpa samt bland växter som exempelvis braxengräsar, notblomster och sylört ska ha en naturlig populationsdynamik, livskraftiga populationer, bibehållen utbredning och möjlighet att sprida sig. Flyttfåglar som drillsnäppa, storlom och fiskgjuse ska ha tillgång till fullgoda livsmiljöer.

Invasiva och andra främmande arter eller stammar ska inte introduceras, och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på sjöarnas artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.

Avseende *fisk* ska:

- fisket bedrivs långsiktigt hållbart.

Myrsjöar (3160)

Myrsjöar är ofta små (normalt inte över 20 hektar) och kännetecknas av näringsfattigt vatten, låg produktivitet och påverkan av humussyror som gör dem naturligt sura. Humusämnena gör att vattnet nästan alltid är brunt och siktdjupet litet. Klarare vatten finns i vissa sjöar med lång omsättningstid. Oftast har myrsjöarna en stor andel myrmark i närområdet, och omges i typiska fall av gungfly med vitmossor och kärlväxter som trådstarr, sumpstarr och flaskstarr. Vattenvegetationen består vanligen av glesa bestånd av flytbladsväxter som vit näckros, nordnäckros och igelknoppar och vattenmossor. Myrsjöar finns i Öreälvens avrinningsområde framför allt i anslutning till biflöden till älven.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet för livsmiljötypen bedöms vara gynnsamt i vattenområdet. Det stora flertalet myrsjöar i området bedöms vara opåverkade eller svagt påverkade, då oftast av dikning. I vissa sjöar finns inplanterad fisk.

Bevarandemål

Arealen myrsjöar, 700 ha, ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs.

Livsmiljötyperna ska ha god funktion avseende *vattenföring och geomorfologi* och bland annat:

- ha en naturlig hydrologisk regim,
- ha en låg grad av onaturlig fysisk påverkan avseende botten- och strandmiljöer,
- vara i huvudsak fria från negativ påverkan, till exempel förorening orsakad av dikning,
- vattenvägar ska inte påverkas på ett sätt som hindrar naturlig spridning av vattenorganismer

Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god att livsbetingelserna är gynnsamma för näringsväxarna i vatten och på svämplan. Negativ påverkan genom onaturlig grumling, onaturlig förorening, övergödning och antropogena miljögifter ska minimeras.

Avseende *vegetationen* ska de naturliga vegetationstyperna i sjöarnas närmaste omgivning, på svämplan och på bottnar bevaras i sådan utsträckning att:

- de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen,
- de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedom och utbredning.

De *typiska arterna*, till exempel knipa, sångsvan, smålom och svarthakedopping, ska ha tillgång till fullgoda livsmiljöer.

Invasiva och andra främmande arter eller stammar ska inte introduceras, och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på sjöarnas artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.

Avseende *fisk* ska:

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- fiskfaunans artsammansättning vara naturlig,
- naturligt fiskfria sjöar förbli fiskfria,
- fisket bedrivs långsiktigt hållbart.

Vattendrag

Större vattendrag (3210)

Denna livsmiljötyp omfattar större naturliga vattendrag med en huvudfåra och större biflöden av älvar och åar. Huvudfåran i Öreälven skiftar mellan älvsjöar, sel, forsar och meandrar med intilliggande korvsjöar. Ett naturligt, starkt varierande vattenstånd skapar variationsrika strandmiljöer med en hög biologisk mångfald. I vattendrag finns därför många olika miljöer. Vattendrag är även viktiga spridningskorridorer för både djur och växter.

Öreälvens nära naturliga vattenregim är en förutsättning för områdets mångfald av miljöer och arter. Älven strömmar oreglerat och översvämmar stränderna säsongvis. De finkorniga jordarna som omger älven gör att den transporterar och omlagrar stora mängder sediment och organiskt material som avsätts och vitaliserar strandmiljöerna. Dessa processer skapar olikartade strandmiljöer och ställvis breda svämplan. Särskilt i älvens nedre del avsätter älven stora mängder sediment på svämplanen och på flera platser finns svämningar och naturliga svämlövskogar. Speciellt för Öreälven är de stora sandbankar som finns i älvens nedre lopp. Stränderna är viktiga övergångszoner mellan land- och vattenekosystemen och har märkbart högre artrikedom än de omgivande ekosystemen.

I forsar syresätts vattnet och finkornigt material spolas bort. Bottnarna består därför av framför allt stenar och block eller klippor bevuxna med mossor och alger bland vilka talrika fastsittande, filtrerande insekter har en skyddad miljö. På strandklippor och stenar kan det utvecklas en rik lavflora.

Ett femtontal fiskarter finns i älven med biflöden. Karaktärsarter är öring, lax, harr, lake, elritsa, flodnejonöga och stensimpa, men även i sötvatten vanliga arter som abborre, gädda och bäcknejonöga är allmänna. Andra karaktärsarter är flodpärlmussla och utter. Utter har utifrån en hårt decimerad population till följd av jakt och miljögifter återigen ökat i länet och så även i Öreälven.

Bevarandetillstånd idag

Öreälven har sammantaget ett gott bevarandetillstånd. Vattensystemet är ett utmärkt exempel på en skogsälv med höga naturvärden och starka populationer av de typiska arterna. Älven har en helt naturlig flödesregim. Varken övergödning eller förurning är påvisad i Öreälvens huvudfåra. I älven finns fyra vattenkraftverk, varav tre i huvudfåran. Två av dessa utgör delvis vandringshinder

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

på platser där det naturligt inte funnits några hinder, medan de övriga två utgör naturliga vandringshinder. På många platser i älvfåran har rensning och schaktning i syfte att underlätta flottningen av timmer en stark påverkan. Betydande delar är nu restaurerade. I naturligt tillstånd var det troligtvis på många platser stora mängder nerfallna träd och annan död ved i vattnet. Det är generellt en stor bristvara idag.

Mindre vattendrag (3260)

Mindre vattendrag förekommer i hela området i form av biflöden till huvudfåran. I området ovan högsta kustlinjen styrs biflödena vanligen av olika moränformer genom våtmarksrika skogsområden och deras lopp karaktäriseras av omväxlande sjöar, forsar och lugnflytande sträckor. Hit hör Vargån som mynnar i Örträksjön. Det är älvens största biflöde med en årsmedelvattenföring på 4,6 m³/s. Balån med en årsmedelvattenföring på 1,7 m³/s mynnar nerströms Bjurholm. I det finsedimentrika området nerströms Högsta kustlinjen är många mindre vattendrag djupt nerskurna och bildar omfattande ravinsystem närmare Öreälvens fåra.

Bevarandetillstånd idag

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att de mindre vattendragen i Öreälvsystemet inte har ett gott bevarandetillstånd. Variationen är dock stor och det finns vattendrag, särskilt i källområdena, med låg grad av påverkan och mycket höga naturvärden. I ett flertal av biflödena finns dammar som påverkar vattenståndet och strandmiljöernas struktur och mångfald. Dammarna, liksom felaktigt utformade vägtrummor, kan också utgöra vandringshinder för fisk och andra vattenorganismer. En ofta stark påverkan från till exempel rensning av vattenfårar, schaktningar, ledmurar och avsnörning av fårar som gjordes för att underlätta flottning av timmer har påverkat flödesförhållanden, isförhållanden och övervintringsmiljöer för olika organismer. Dessa är bara delvis restaurerade. Ökat ljusinsläpp, läckage av slam, skadliga ämnen med mera i samband med skogsbruksåtgärder som tagit för lite hänsyn till vattendraget är vanliga orsaker till dåligt tillstånd i biflöden. Nerströms Örträksjön är sex biflöden delvis påverkade av försurning. Påverkan av övergödning är försumbar i Öreälvsystemet som helhet.

Bevarandemål för större- och mindre vattendrag

Arealerna större vattendrag, 1 200 ha, och mindre vattendrag, 800 ha, ska vara oförändrad eller öka i takt med att biotoper återställs. Andel formellt skyddad areal ska öka. Arealen strömsträckor ska vara oförändrad eller öka.

Livsmiljötyperna ska ha god funktion avseende *vattenföring, flödesdynamik och geomorfologi* och bland annat:

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- ha en naturlig hydrologisk regim som präglas av årligen återkommande lågvatten respektive översvämningar styrda av nederbörd och avsmältning, och på vintern gynnar en naturlig isdynamik,
- ha en låg grad av onaturlig fysisk påverkan avseende botten- och strandmiljöer samt hysa naturliga materialflöden av olikstora sediment som är viktiga för att forma, förnya och upprätthålla dessa miljöer,
- mängden död ved ska öka, i vattnet och på svämplan,
- vara i huvudsak fria från negativ påverkan, till exempel förurning och grumling orsakad av dikning,
- upp- och nedströmsvandring ska inte hindras eller påtagligt försvåras för utpekade och typiska fiskarter och andra organismer som är beroende av fria vattenvägar för att kunna sprida och föröka sig, samt upprätthålla en fungerande populationsdynamik.

Vattenkvaliteten i vattensystemet ska vara så god att livsbetingelserna är gynnsamma för näringsväxarna i vatten och på svämplan. Negativ påverkan genom onaturlig grumling, onaturlig förurning, övergödning och antropogena miljögifter ska minimeras.

Avseende *vegetationen* ska de naturliga vegetationstyperna i vattendragens närmaste omgivning, på svämplan och på bottnar bevaras i sådan utsträckning att:

- de utgör en ekologiskt funktionell kantzon, vilken hindrar läckage av sediment och skadliga ämnen samt bidrar med nödvändig skuggning och tillförsel av organiskt material,
- de bibehåller sin naturliga struktur, artsammansättning, artrikedom och utbredning.

De *typiska arterna*, till exempel fiskar som simpör, nejonögon, lax, öring, harr och flodpärlmussla, ska ha ett gott bevarandetillstånd, med naturlig populationsdynamik, livskraftiga populationer, bibehållen utbredning och möjlighet att sprida sig.

Värdefulla *ranings- och betesmarker invid vatten* (svämängar) ska upprätthållas för att bibehålla sina värden, liksom *svämlövskogar* som gränsar mot älven.

Invasiva och andra främmande arter eller stammar ska inte introduceras, och befintliga sådana ska inte ha mer än försumbar påverkan på älvens artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.

Avseende *fisk* ska:

- fiskfaunans artsammansättning vara naturlig,
- fisket bedrivs långsiktigt hållbart.

Beskrivning av utpekade arter

Nedan följer beskrivningar av de arter som är utpekade för Natura 2000-området Öreälven enligt art- och habitatdirektivet. Fler arter som är viktiga för området finns beskrivna i bilaga 1.

Flodpärlmussla (*Margaritifera margaritifera*)

Flodpärlmusslan lever i kalkfattiga och klara vatten i strömmande och forsande partier, vanligen där det finns botten av grus och sten med blockrika partier, men även i rena sandbottenar. Flodpärlmusslan är filtrerare och strömhastigheten måste därför vara så hög att igenslamning, pålagring och inbäddning undviks under större delen av året. Flodpärlmusslan är beroende av öring eller lax som värdjur under musslans larvstadium, cirka 8–10 månader. Värdfisken och dess möjligheter att finna fria vandringsvägar har således stor betydelse för flodpärlmusslans överlevnad, spridning och utbredning. Under det följande utvecklingsstadiet, som pågår under flera år, lever den mellan bottenpartiklarna i vattendraget. Då är god syresättning nödvändig. Endast en bråkdel av mussellarverna överlever och utvecklas till mussla. Flodpärlmusslan uppnår vanligtvis en ålder mellan 100 och 250 år. Den blir könsmogen vid 20 års ålder.

Eftersom flodpärlmusslan har höga miljökrav kan förekomst av livskraftiga populationer indikera goda livsbetingelser även för andra arter. Skalen från gamla individer kan användas vid analys av historiska miljöförhållanden (miljöarkiv).

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet bedöms inte vara gynnsamt. Idag finns minst två kända populationer av flodpärlmussla i Öreälven och dess biflöden. Med stor sannolikhet finns många fler populationer. Den ena kända lokalen finns i Kvarnbäcken, uppströms Kvarnfors, som mynnar i Örträksjön. Beståndet är svagt och bedöms ha dålig föryngring. Det andra beståndet finns i Öreälvens huvudfåra vid Långed cirka två kilometer uppströms E4:an. För att säkert bedöma bevarandetillståndet för dessa två bestånd och få en uppskattning av populationsstorlek behövs noggrannare undersökningar. Vandringshindren längs älven bidrar till att arten har svårt att sprida sig uppåt inom vattensystemet vilket kan begränsa genetiskt utbyte mellan populationerna. Påverkan från skogsbruk och kvardröjande effekter av flottledsrensning är andra problem

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Bevarandemål

Arten ska finnas spridd i området och dess populationer ska inte minska. Alla delpopulationer ska ha en nyrekrytering av småmusslor och vara livskraftiga bestånd, samt ha ett långsiktigt skydd. Bottnar som utgör lämplig livsmiljö för flodpärlmusslorna och/eller för värdfiskarnas lek ska bibehållas eller förbättras med avseende på utbredning, fysiska kvalitéer och strömförhållanden. Vattenkvaliteten ska vara god med en försumbar påverkan av giftiga, grumlande, försurande och övergödande ämnen. Sedimenttransport ska inte förekomma i sådan mängd att det riskerar att skada musslorna eller deras livsmiljö. Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att solinsläpp och vattentemperatur inte ökar. Skogen längs vattendraget ska bevaras i sådan utsträckning att den skapar den skuggande effekt och stabila vattentemperatur som är nödvändig för musslorna och deras värdfiskar. Det ska finnas livskraftiga populationer av värdfisk för att flodpärlmusslan ska kunna föryngra sig.

Bredkantad dykare (*Dytiscus latissimus*)

Bredkantad dykare är en mycket storvuxen dykarskalbagge som förekommer i näringsfattiga till måttligt näringsrika sjöar, i större vattendrag samt i djupare dammar och torvgravar. Den uppträder såväl i klarvattensjöar som i mer humösa vatten. Arten är ett utpräglat rovdjur och larverna livnär sig till stor del på nattsländelarver.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet bedöms som gott. Arten är antagligen spridd i Öreälvens vattensystem men kunskapsläget är relativt dåligt och endast ett fåtal fynd är dokumenterade. Bredkantad dykare har gått tillbaka kraftigt på kontinenten och är globalt klassad som Sårbar i IUCN:s rödlista. I Sverige är arten emellertid fortfarande relativt allmän och bedöms här som livskraftig. Ur EU-perspektiv har Sverige därmed ett ansvar för artens fortlevnad.

Bevarandemål

Populationen ska finnas kvar och inte minska. I älvens vattensystem ska det finnas områden som utgör goda livsmiljöer för arten. Tät strandvegetation samt stora vegetationsfria vattenpartier är viktiga för arten, och ska finnas rikligt i området. Vattenkvaliteten ska vara god med en försumbar påverkan från till exempel övergödning. Det är angeläget att få mer information om arten, till exempel genom eDNA-studier.

Lax (*Salmo salar*)

Laxen rör sig över stora områden och kräver olika miljöer under sin livscykel. Laxen leker framförallt i större vattendrag, men även i mindre forsande eller strömmande vattendrag. För att rommen ska överleva krävs lekbottnar av blandat

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

substrat med sten i form av sand, grus och större stenar där syrerikt vatten kan penetrera ner. De kläckta ynglen håller till i strömmande eller forsande områden med sten och mindre block där de får skydd i mellanrummen och kan hitta lämpliga vattenflöden och ståndplatser. När de efter 2–4 år växt till övergår de till smoltstadium och vandrar ut i Östersjön för att växa till ytterligare. Efter 1–4 år i havet återvänder laxen för lek till den älv där den föddes. Vattenföring och vattentemperatur är två faktorer som är av betydelse för vilken tid laxen börjar vandra upp. Fria vandringsvägar är en förutsättning för uppvandringen. Laxens långa vandringar i älv, kust och hav gör den sårbar för både naturlig och mänsklig påverkan.

I Öreälven finns lax dokumenterad åtminstone upp till Örträksjön. Laxens höga krav på livsmiljöer gör den mycket viktig som indikatorart för god vattenstatus. Öringen, som liksom laxen är värd för flodpärlmusslans larver, har liknande miljökrav och ekologi. De här beskrivna åtgärderna för laxen kan därför också appliceras på öringen. Laxen är en viktig fiskart för fritidsfisket, fisketurismen och yrkesfisket. Eftersom den dessutom vandrar ända ner till södra Östersjön innan den återvänder för lek krävs både en nationell och en internationell samordning av förvaltningen.

Bevarandetillstånd idag

Sett utifrån populationstrenden de senaste 25 åren är bevarandetillståndet för lax i Öreälven gott. Laxyngel återfinns på allt fler lokaler och allt längre upp i älven. Medeltätheten av en sommar gamla laxyngel, det vill säga medelvärde av antal infångade yngel per elfiskad ytenhet, ökade under 2000-talet på lokaler som elfiskas. Faktorer såsom sjukdomar och rovdjur, som utnyttjar laxen som bytesdjur, påverkar populationen.

Skattningar av antalet lekvandrande vuxen fisk i Öreälven saknas och den totala fångsten av lax är okänd. Yrkesfiskarnas uttag av lax är kvoterat i Östersjön men information om hur många Öreälvsloxar de fångar saknas dock eftersom det skulle kräva omfattande DNA-provtagning av all lax. När det gäller fritidsfisket har ett tillförlitligt system för fångstrapportering saknats.

Den ökning som laxstammen i Öreälven visat under 2000-talet antas till stor del bero på att fångstkvoterna i yrkesfisket i havet och på kusten minskats. Större delen av laxens livsmiljö i Öreälven är dock fortfarande kraftigt negativt påverkat av tidigare flottledsrensningar. Lämpliga lekbottnar och livsmiljöer för yngel saknas därigenom längs vissa vattendragssträckor vilket påverkar laxens överlevnadsmöjligheter i älven. Älven är i behov av restaurering efter flottsningreppen.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393-2026

Bevarandemål

Antalet lekvandrande laxar ska vara oförändrat eller öka. Laxen ska föryngra sig inom hela det område där den har naturlig förekomst i Öreälven. Produktionen av laxsmolt ska vara 80% av den beräknade maximala kapaciteten för älven (nationellt mål enligt Havs och Vattenmyndigheten 2015). Laxstammen ska ha en naturlig storleksfördelning med ett tydligt inslag av stora individer. Lämpliga miljöer för lek och uppväxt ska finnas i hela området. Vattenkvaliteten ska vara god med en försumbar påverkan från till exempel grumlande, igenslammande, försurande, giftiga och övergödande ämnen. Artens upp- och nedströmsvandring ska inte hindras eller påtagligt försvåras av mänskligt skapade vandringshinder. Vattenståndsfuktuationer och flöden ska vara naturliga. Skogarna längs vattendragen ska bevaras i sådan utsträckning att de upprätthåller den skuggande effekt och stabila vattentemperatur som är nödvändig för att laxen ska trivas och reproducera sig. Laxfisket som bedrivs ska vara hållbart.

Stensimpa (*Cottus gobio*)

Stensimpa är vanligast i sträckor med klart, strömmande vatten som har renspolade, steniga och grusiga bottenar, men den går att hitta på såväl blockrika bottenar som på rena sandbottenar. Arten leker under våren. Den är i huvudsak stationär och dess spridningsförmåga är inte känd i detalj, men det är viktigt att det finns fria vandringsvägar i vattendraget.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet är gott. Arten är livskraftig och därmed inte rödlistad enligt Artdatabanken. Stensimpan förekommer allmänt i större delen av Öreälvens vattensystem.

Bevarandemål

Arten ska finnas i de delar av Öreälvsystemet där den har en naturlig förekomst och dess population ska inte minska. Vattenkvaliteten ska vara god med en försumbar påverkan av till exempel grumlande, försurande, giftiga och övergödande ämnen.

Utter (*Lutra lutra*)

Optimala miljöer för utter är vatten som erbjuder riklig tillgång på lättillgänglig föda året runt och som har tillgång till landområden där uttern kan vila ostört och ha sina gryt. Den jagar framförallt i relativt grunda, strömmande vatten. Vintertid är arten beroende av isfria vatten som ger den möjlighet att hitta mat. Tidigare har beståndet varit kraftigt påverkat av miljögifter men arten har återhämtat sig. Det finns tecken på att skadorna av miljögifter ökar igen. Trafik dödar många uttrar i områden där vägar korsar vattendragen och tvingar upp djuren på vägarna.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet är gott. Arten har ökat både sin population och utbredning i Sverige under de senaste 30 åren. Jämfört med 1990-talet eller tidigare har arten ökat betydligt i Västerbottens län. Uttrar finns således väl spridda längs hela Öreälven med flera biflöden, och de flesta lämpliga delar av området utnyttjas.

Bevarandemål

Arten ska inte minska i utbredning eller populationsstorlek. Den ska förekomma väl spridd i hela vattensystemet från källorna till mynningen både längs huvudfåran och längs biflöden. Öreälven med de sjöar och biflöden som ingår i området ska vara fortsatt naturligt rika på fisk och andra viktiga bytesdjur. Vattensystemet ska ha en god vattenkvalitet, med försumbar påverkan från till exempel miljögifter och förorening. Området ska utgöra en god livsmiljö för arten. Uttern ska fritt kunna vandra längs vattendragen utan risk att dödas på grund av att den måste passera hårt trafikerade vägar.

Ävjepilört (*Persicaria foliosa*)

Ävjepilört förekommer sällsynt till sparsamt på grunda, leriga eller gytjiga stränder och strandängar vid vattendrag och sjöar. Arten är ljusälskande och konkurrenssvag och gynnas av bete, ishyvling av stränder och annan störning. Ävjepilört är beroende av ett varierande vattenstånd, och oftast växer den i miljöer som periodvis är blottlagda. Plantan är ettårig och måste därför blomma och sätta frö för att överleva till nästa säsong. Fröna gror helst vid sommarlågvattnen när botten blottläggs. Vanliga växtplatser är långgrunda stränder i vikar, stränder i skyddade lägen samt i mynningen av vattendrag. Arten är även en utmärkt indikator på välutvecklad ävjebroddvegetation där andra rödlistade arter finns. Ändrat vattenflöde, utfyllnader och muddringar samt upphört bete kan vara ett hot. Arten är en svensk ansvarsart med närmare hälften av Europas population inom landets gränser.

Bevarandetillstånd idag

Bevarandetillståndet för arten är okänt i Öreälven. Den finns i Öreälvens delta, där den är visserligen endast dokumenterad 1934 och 1999. Lämpliga miljöer finns och den är inte noggrant eftersökt. Sannolikt finns den på fler platser i nedre delen av älven.

Bevarandemål

Populationen inte minska i antal eller utbredning. Miljöer där finkorniga sediment avsätts ska finnas tillgängliga. Vattenståndsfuktuationer och flöden ska vara naturliga, och medföra blottläggning av lera/lerig jord under sommaren, samt översvämning under vår- och höstflod. Ishyvling, översvämning och annan störning är gynnsamt.

Hotbild och påverkan

De nedan redovisade hoten är exempel på verksamheter och aktiviteter som bedöms kunna åstadkomma en negativ påverkan på de utpekade livsmiljötyperna och arterna inom området. Endast de allvarligaste hoten vi i dag känner till mot Natura 2000-områdets naturvärden är beskrivna här. Hot av global karaktär, till exempel klimatförändringar och långväga, luftburna föroreningar vilka inte kan lösas genom hänsyn i och omkring området eller genom områdets skötsel, är inte heller beskrivna här. Effekterna från dessa storskaliga och ofta mera diffusa faktorer bör likväl följas upp inom ramen för nationell uppföljning och övervakning. Följande beskrivningar av möjliga hot gäller även om påverkan härrör från något som sker utanför områdets gränser. Kumulativa effekter från flera källor av påverkan ska också beaktas.

Vandringshinder

Vandringshinder, främst vattenkrafts- och flottningsdammar, flottningslämningar och vägtrummor med felaktig placering eller utformning samt felaktigt utformade fiskvägar, omöjliggör eller försvårar naturliga spridningsmönster bland till exempel fisk, växter och ryggradslösa djur. Det hindrar arter att nå lek-, födo- respektive övervintringsområden och leder till isolerade populationer som därigenom kan bli genetiskt utarmade och försvagade. Flodpärlmusslan är beroende av att dess värdfisk kan nå sina lek- och uppväxtområden.

Dammar

Dammar utgör inte bara vandringshinder utan påverkar även miljön på en rad olika vis. Öreälven är skyddad, men en vattenkraftutbyggnad – om den skulle bli aktuell – skulle medföra avsevärda negativa effekter enligt följande:

- Reglering av vattenföringen rubbar de kontinuerliga vattenfluktuationerna och översvämningar sker under andra delar av året än när höga flöden naturligt skulle ha förekommit. Detta skapar en onaturlig strandmiljö som påverkar strandvegetationen och många vattenlevande organismer negativt och arter kan försvinna från det påverkade området. Korttidsreglering kan dessutom orsaka erosion i stränder med finsediment genom dagliga in och utflöden av vatten i strandhaken. Långtidsreglering i magasin förstör landområden som däms över och de växter, djur, svampar och mikroorganismer som är bundna till dessa landområden försvinner.
- Vattenmagasin skapar en barriäreffekt, även om en väl fungerande fiskväg finns. Vandringsfisk fångas av rovdjur i större utsträckning i de lugnvattenmiljöer som vattenmagasin utgör och mängden strömlevande fisk minskar. Spridning nerströms av både växter och djur försämrar avsevärt.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- Mängden forssträckor i vattendraget minskar och med dem går viktiga och artrika livsmiljöer förlorade. En damm i en fors stoppar det tidigare rinnande vattnet. Nedanför dammar och kraftverk kan torra fåror skapas där alla vattenlevande organismer försvinner.
- Naturlig erosion, transport och avsättning av sand och grus på stränder och bottnar är viktiga funktioner för vattendragets morfologi, till exempel vid deltabildning och meandring. Det skapar därmed en mångfald av livsmiljöer, som lekbottnar för fisk. En damm fångar upp materialet som avsätts på bottnen och påverkar därmed dessa grundläggande funktioner negativt.
- Regleringsdammar påverkar isdynamiken. Längs korttidsreglerade stränder ökar erosionen genom att isen dagligen rör sig upp och ner. Effekterna av isläggning och islossning i långtidsmagasin är att stora områden blir istäckta och organismerna fryser sönder under vintern eller torkar ut på våren samt att isen rycker loss sediment. Dessutom blir isen framkomlighet och bärighet försämrade och både djur och människor riskerar att gå ner i sig.

Vattenkraftverk

Vattenkraftverk kan innebära att många fiskar dödas eller skadas i kraftverksturbiner när de vandrar nedströms, om det inte finns effektiva fiskavledare. De kan också utgöra vandringshinder om det inte finns fungerande fiskväg. Kraftverk finns i Öreälven vid Agnäs, Storfallet och Bratten samt vid Lomfors i Vänjaurbäcken men i dagsläget är det inte tillåtet att uppföra nya i vattenområdet.

Ämnen med negativ påverkan på vattenmiljön

Utsläpp eller läckage av ämnen som påverkar vattenmiljön negativt sker från många olika källor, bland annat areella näringar, gruvverksamhet, torvbrytning och enskilda avlopp. Även om påverkan lokalt inte är så stor så kan den sammanlagda effekten av alla utsläpp/läckage ändå skapa påtagliga negativa effekter. Små utsläpp kan i vissa fall vara naturliga eller oundvikliga vid normal markanvändning, men ämnena ska inte överstiga halter (gränsvärden) vid vilka de kan hota livsmiljötypernas strukturer, funktioner, typiska arter eller långsiktiga stabilitet. Utsläpp som utgör hot är främst:

- Miljögifter, främst i form av metaller och organiska ämnen, kan ackumuleras i organismer och finnas kvar i miljön under mycket lång tid. Vattenlevande organismer är ofta särskilt utsatta för dessa. Arter högt upp i näringskedjan som uttern ackumulerar miljögifter i kroppen. PCB, PFOS och PBDE är exempel på ämnen som påträffats i oroande höga nivåer i uttrar. Läkemedelsrester kan påverka bland annat djurens beteenden.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- Övergödande ämnen kan skapa lokala problem i sjöar och vattendrag genom till exempel ökad algpåväxt. Det kan även påskynda igenväxning i området. Kvävegynnade växter skulle öka och riskera att konkurrera ut de hävdgynnade arterna.
- Försurning kan skada fisk och vattenlevande organismer. De flesta av länets vatten är känsliga för försurande ämnen.

Grumling

Grumling kan uppstå när sediment läcker ut i vattnet eller rörs upp från botten vid skogsbruk, vägbyggen med mera. Detta kan skada den limniska miljön genom en rad olika effekter, till exempel genom att vegetation under vatten och lekbottnar slammas över. Det är också skadligt för ett flertal fiskarter och ryggradslösa djur. Filtreerare och arter som lever i botten sediment är särskilt känsliga.

Markavvattning

Markavvattning i form av nya, befintliga eller rensade diken i jordbruksmark, skogsmark eller intill infrastruktur utgör ett problem för vattenmiljön. Diken kan orsaka läckage av grumlande sediment och skadliga ämnen, främst metaller samt gödande och försurande ämnen till vattnet. De påverkar även den omgivande miljön genom att dränera svämplan. Dessa hyser ofta artrika svämängar och svämskogar och utgör en viktig del i vattendragets/sjöns artsamhälle och dynamik. Eftersom utdikade landområden har en sämre vattenhållande förmåga och en försämrad buffert mot höga eller låga flöden, kan även det mottagande vattendraget påverkas av den förändrade vattenregimen.

Skogsbruk

Avverkning och markberedning i eller i nära anslutning till vattnet och till svämplan kan leda till läckage av eroderat material, näringsämnen och skadliga ämnen, direkt eller via diken. Solinstrålningen ökar också. Det innebär att vattentemperaturen ökar vilket missgynnar en mängd vattenlevande arter till exempel lax, öring och flodpärlmussla. Färre träd längs vattendraget minskar tillförseln av löv och ved med mera till vattnet, vilket leder till minskad produktion och födotillgång i ekosystemet. Mindre vattendrag är extra känsliga för effekter av ingrepp i närmiljön eftersom den relativa påverkan blir större.

Terrängkörning

Körning med skogsmaskiner, fyrhjulingar eller andra motorfordon i eller i nära anslutning till vattendrag kan orsaka stor skada. Det riskerar att röra upp sediment som påverkar vattendraget nedströms, förstöra bottenstrukturen eller orsaka vattenledande spårbildning samt ta död på arter som lever där till exempel flodpärlmusslor. Körning med fordonen kan även orsaka stor urlakning av

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

kvicksilver. Särskilt känsliga är utströmningsområden för grundvatten samt våtmarker i nära anslutning till vattnet.

Direkt fysisk påverkan

Direkt fysisk påverkan på vattenmiljön och angränsande stränder, exempelvis genom grävning eller schaktning i, eller uträkning, invallning eller muddring av sjöar och vattendrag, är sällan möjlig utan att livsmiljötypen skadas eller förstörs. Eftersom sediment och skadliga ämnen då frigörs kan sådana åtgärder få konsekvenser även nerströms. Vid ekologisk restaurering av vattendrag kan dessa typer av ingrepp vara nödvändiga för att skapa mer naturliga strukturer och förhållanden. Då är det viktigt att tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas. Omledning av vatten är särskilt skadligt eftersom det leder till torrläggning och förlust av livsmiljötyp. Rensning och kanalisering av vattenfåror i små vattendrag leder till ökad bottenfrysning vilket försämrar fiskens möjlighet att överleva vintern.

Broar och överfarter

Broar och överfarter över vattendrag längs trafikerade vägar och järnvägar utgör ett hot mot lokala populationer av utter. Om uttern inte kan passera under vägen kan det leda till att många individer blir trafikdödade årligen.

Ohållbart fiske

Ohållbart fiske påverkar mängden fisk, storleksfördelningen inom arter samt fördelningen mellan bytesfisk och rovfisk av olika arter i ekosystemet. Detta kan i sin tur leda till kaskadeffekter (oförutsedda händelsekedjor) och obalans i ekosystemet.

Fiskodling

Fiskodling innebär ökad risk för smittspridning till vild fisk. Förrymd fisk kan konkurrera ut inhemska populationer eller påverka dess genetiska status om de korsar sig med varandra. Övergödning och andra föroreningar i vattnet kan också bli problem.

Invasiva eller andra främmande arter

Invasiva eller andra främmande arter kan konkurrera med inhemska arter eller utnyttja dem som bytesdjur, sprida sjukdomar eller hybridisera med närstående arter. Önskad effekt av främmande arter i länet är till exempel:

- signalkräfta som sprider kräftpest som riskerar att helt utrota den typiska arten flodkräfta,
- mink som äter upp ägg och ungar av markhäckande fågelarter samt kräftor och fisk,

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

- främmande fiskarter eller stammar såsom utplanterad kanadaröding och bäckröding som kan konkurrera ut de lokala arterna och stammarna. Främmande stammar som korsar sig med inhemska kan skapa nya stammar med en sämre anpassning till livsmiljön,
- jättebalsamin och videkornell som sprider sig längs sötvatten och konkurrerar ut naturlig strandvegetation.

Upphörd hävd

Upphörd hävd (slåtter och bete av svämängar/raningar) leder till igenväxning och i förlängningen en minskad biologisk mångfald längs vattendraget.

Bebyggelse och anläggningar

Bebyggelse och anläggningar eller annan exploatering på värdefulla strandmiljöer eller strandnära lägen, särskilt i grunda områden, kan innebära störningar för organismer i både vattnet och på stränderna och utgör hot mot den biologiska mångfalden.

Gruvetablering

Gruvetablering i närheten av vattendraget eller där detta är recipient och som skulle innebära risk för ett stort negativt och oåterkalleligt ingrepp i den berörda naturmiljön. Stora arealer värdefull natur skulle riskera att försvinna och risk finns även för läckage av skadliga och igenslammande ämnen både under pågående och efter avslutad drift.

Bevarandeåtgärder

Skyddsformer

Natura 2000

Öreälven inklusive biflöden är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap. 28 – 29 §§ miljöbalken (1998:808).

Skyddade älvar

Öreälven är skyddad från vattenkraftsutbyggnad enligt 4 kap. 6 § miljöbalken.

Strandskydd

Strandskydd berör området enligt 7 kap. 14 § miljöbalken.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Riksintressen

Öreälven är riksintresse för naturvård från källområdena samt huvudfåran till mynningsområdet i Örefjärden samt för friluftsliv gällande huvudfåran med omgivningar från Vinliden till mynningsområdet i Örefjärden, inklusive biflödena Granån och Nedre Vargån.

Riksintresse för kulturmiljövård berör Hummelholm, Örträsk by med kulturlandskap, Vägsele Stöttingfjället samt Bjurträsk Stöttingfjället.

Särskilt värdefulla vattenmiljöer

I enlighet med kriterier framtagna av Naturvårdsverket, Fiskeriverket och Riksantikvarieämbetet är större delen av Öreälvens vattensystem från källorna till mynningen i havet är utpekade som särskilt värdefulla naturmiljöer. Öreälvens huvudfåra från Örträksjön till mynningen är utpekad som särskilt värdefulla vatten för fisk och fiske.

Behov att ge vissa biflöden utökat skydd kan finnas.

Skötsel- och restaureringsåtgärder

Rivning av vandringshinder

Ett stort antal vandringshinder i form av dammar och felaktigt lagda vägtrummor som behöver åtgärdas finns fortfarande i Öreälvens vattensystem. Vid de kraftverk som utgör vandringshinder på platser där fisk naturligt skulle ha kunnat passera är det viktigt att fiskpassagerna motsvarar de naturliga förutsättningarna så långt det är möjligt.

Hydrologisk restaurering

Mycket restaurering av flottledsrensade vattendragssträckor har skett till exempel inom Life-projektet Ecostream, men fortfarande finns sträckor som bör återställas. Det finns långtgående planer för ett sådant arbete som emellertid inte är påbörjat i väntan på finansiering. Bland annat behöver lekbottnar åtgärdas liksom fysiska hinder som stänger av utbytet mellan vattendraget, strandzonen och vattendragets svämplan och älvfåror måste återfå upplagt stenmaterial från stränderna för att hydrologi och morfologi ska nå god status.

Det finns även behov av att åtgärda diken som kan orsaka läckage av grumlande sediment och skadliga ämnen eller dränerar svämplanen. Särskilt angeläget är åtgärder i och i anslutning till dikade bäckar längst upp i biflödena. Förutom att förbättra vattenkvaliteten nerströms och förbättra förutsättningarna för arter som flodpärlmussla och öring är det högt prioriterat att restaurera strukturer och funktioner i sådana små bäckar.

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

När det gäller restaurering av vattendrag måste stor hänsyn tas till de prioriterade arternas krav på sin livsmiljö. Även kulturmiljön behöver beaktas.

Hävd

Slätterbruk på strandängar, exempelvis de på Lagnäset och Hummelholm, måste fortgå så att de bibehåller ett gott bevarandetillstånd.

Återskapande av död ved

Mängden död ved i anslutning till särskilt de mindre vattendragen och längs deras kanter behöver öka.

Ökad kunskap och informationsinsatser

Ökad kunskap om kantzonernas funktion och vilken hänsyn som krävs inom skogsbruket behövs och det finns behov av informationsinsatser.

Kalkning

I Öreälvens avrinningsområde är Forstjärnbäcken, Gravabäcken, Inner Bjännsjön, Kälkvattsbäcken, Stor-Tällvattnet och Örabäcken åtgärdsområden för kalkning. Effekterna följs upp med vattenkemiprovtagning, elfiske och provtagning av bottenfauna. Kalkningen görs för att motverka skador på djur och växter i försurade sjöar och vattendrag och försurningskänsliga arter får förutsättningar att återkomma och leva vidare i livskraftiga bestånd.

Bilagor

1. Andra skyddsvärda arter
2. Bevarandemål med fördjupade beskrivningar för Öreälven

Datum
2026-01-20

Diarienummer
393–2026

Ytterligare information

Mer information om Natura 2000 och åtgärdsprogram för olika arter finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Kartmaterial och fakta om skyddade områden bland annat gränser och naturtypskartor (NNK) finns i Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad Natur.

Referenser

Webbsidor

Granér, A. 2007. *Redovisning objekt – vattendrag och sjöar avrinningsområdesvis. 30 Öreälven*. <http://docplayer.se/24522463-Redovisning-objekt-vattendrag-och-sjoar-avrinningsomradesvis.html> (2025-06-10)

Länsstyrelsen Västerbotten. u.å. *Kalkning av försurade vatten*.
<https://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/stat-och-kommun/miljo/vatten/kalkning-av-forsurade-vatten.html> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2025. *Vägledning – Natura 2000*.
<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/skyddad-natur/natura-2000-i-sverige/> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2011. *Mindre vattendrag* - Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11.
<https://www.naturvardsverket.se/contentassets/ec73882eff2b418d8c12f225e8938343/vl-3260-mindrevattendrag.pdf> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2011. *Myrsjöar* - Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11.
<https://www.naturvardsverket.se/4ac5e4/contentassets/ec73882eff2b418d8c12f225e8938343/vl-3160-myrsoar.pdf> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2011. *Näringsfattiga slättsjöar* - Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11.
<https://www.naturvardsverket.se/4ac5ca/contentassets/ec73882eff2b418d8c12f225e8938343/vl-3110-naringsfattigaslattsjoar.pdf> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2011. *Större vattendrag* - Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11.
<https://www.naturvardsverket.se/4ac5de/contentassets/ec73882eff2b418d8c12f225e8938343/vl-3210-storrevattendrag.pdf> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. 2025. *Skyddad natur*. <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/> (2025-06-10)

Naturvårdsverket. U.å. *Åtgärdsprogram för hotade arter och naturtyper*.
<https://www.naturvardsverket.se/publikationer/atgardsprogram/> (2025-06-10)

Persson C. 93/97. *Flottning i Öre älv – en norrländsk skogsälv*. (s. 163–171)
<http://docplayer.se/40139846-Flottning-i-ore-alv-en-norrlandsk-skogsalv.html> (2025-06-10)

SLU Artdatabanken. 2025. *Artfakta*. <http://artfakta.artdatabanken.se> (2025-06-10)

SMHI. U.å. *Vattenwebb*. <http://vattenwebb.smhi.se/> (2025-06-10)

Svenskt elfiskeregister - (SERS). 2025. *SERS*. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Institutionen för akvatiska resurser. <http://www.slu.se/elfiskeregistret> (2025-06-10)

Vatteninformationssystem Sverige. *VISS*. <http://viss.lansstyrelsen.se/> (2025-06-10)

WebbGIS Västerbotten. *Länskarta Västerbotten*. <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=ee4481695191439f930e87799fea8787> (2025-06-10)

Publikationer och rapporter

Havs- och Vattenmyndigheten. 2015. *Förvaltning av lax och öring - Havs- och vattenmyndighetens förslag på hur förvaltning av lax och öring bör utformas och utvecklas*. Havs- och vattenmyndighetens rapport 2015:20.

Havs- och Vattenmyndigheten. 2017. *Sötvattenanknutna Natura 2000-värdens känslighet för hydromorfologisk påverkan - Underlag till bedömningar i arbetet med miljökonsekvensbeskrivningar, ansökningar om Natura 2000-tillstånd och miljöanpassning av vattenkraften*. Rapport 2017:15.

ICES WGBAST REPORT. 2018. *Report of the Baltic Salmon and Trout Assessment Working Group (WGBAST)*. Turku, Finland. ICES CM 2018/ACOM:10. 369 pp.

Länsstyrelsen i Västerbottens län. 2001. *Riksintressen för naturvård - Västerbottens län*. Red. E. Mikaelsson. Meddelande 4, 2001. Umeå.

Länsstyrelsen Västerbotten. 2024. *PM – Agnäs och Lomfors kraftverk i Öreälven. Ekologisk nulägesbild kopplat till uppdatering av bevarandeplan*. Naturvårdsverket. 1996. *Skyddade älvar - Värden att bevara*. Red. C. Nilsson & M. Tobiasson. Naturvårdsverket Förlag. Stockholm. ISBN: 91-620-1162-6.

SMHI. 2006. *Svenskt Vattendragsregister*. Svenskt Vattenarkiv Nr 102. ISSN: 0283–7722.

Vattenkraft och miljö 3. *Ett betänkande om vattenkraftutbyggnad i norra Norrland*. SOU 1976:28.